

Zadeva C-814/19

Predlog za sprejetje prehodne odločbe

Datum vložitve:

6. november 2019

Predložitveno sodišče:

High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division,
Birmingham District Registry (Združeno kraljestvo)

Datum predložitvene odločbe:

31. oktober 2019

Tožeče stranke:

AC

TM

GM

MM

Toženi stranki:

ABC SL

XYZ PLC

NA HIGH COURT OF JUSTICE (VIŠJE SODIŠČE) [...] (ni prevedeno)

QUEEN'S BENCH DIVISION

BIRMINGHAM DISTRICT REGISTRY

MED

AC

PRVA TOŽEČA STRANKA

IN

TM

DRUGA TOŽEČA STRANKA

IN

GM

TRETJA TOŽEČA STRANKA

(prek svoje matere in zastopnika AC)

IN

MM

ČETRТА TOŽEČA STRANKA

(prek svoje matere in zastopnika AC)

TER

ABC SL

PRVA TOŽENA STRANKA

IN

XYZ PLC

DRUGA TOŽENA STRANKA

[...] (ni prevedeno) [...] (ni prevedeno) **NA PODLAGI PREDLOGA** prve tožene stranke, naj se Sodišču Evropske unije predloži predlog za sprejetje predhodne odločbe o vprašanjih, določenih v prilogi k temu sklepu,

[...] (ni prevedeno) **IN PO UGOTOVITVI**, da je treba, zato da bo sodišče lahko odločilo o tej zadevi, odgovoriti na vprašanja glede razlage prava Evropske unije (v nadaljevanju: Unija) in da je primerno predlagati Sodišču, naj v zvezi s tem sprejme predhodno odločbo,

SE SKLENE:

1. V skladu s členom 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije se vprašanja iz priloge glede razlage člena 13(2) in (3) Uredbe (EU) št. 1215/2012 (prenovitev) predložijo v predhodno odločanje Sodišču Evropske unije.
2. Ta sklep se nemudoma pošlje Sodišču.

[...] (ni prevedeno)

PRILOGA

A: Predložitevno sodišče

1. Ta predlog v skladu s členom 267 PDEU je predložilo Queen's Bench Division (Birmingham District Registry) of the High Court of Justice of England and Wales

(višje sodišče (Anglija in Wales), oddelek Queen's Bench (okrožno sodišče v Birminghamu), Združeno kraljestvo).

B: Stranke

2. [...] (ni prevedeno). [...] (ni prevedeno): [podatki o pravnih zastopnikih]
3. Prva tožena stranka ima v Madridu kliniko za zdravljenje neplodnosti in ima sedež v Španiji. [...] (ni prevedeno). [...] (ni prevedeno): [podatki o pravnih zastopnikih].
4. Druga tožena stranka je zavarovalnica, pri kateri je imela prva tožena stranka v upoštevnem času zavarovano civilno odgovornosti, in ima sedež v Španiji. Druga tožena stranka se ni pridružila prvi toženi stranki pri izpodbijanju pristojnosti ali pri tem predlogu za sprejetje predhodne odločbe.

C: Predmet in dejansko stanje

5. Konec leta 2010 sta prva in druga tožeča stranka, ki sta imeli tedaj in še vedno imata stalno prebivališče v Angliji, s prvo toženo stranko sklenili pogodbo za zdravljenje neplodnosti na njeni kliniki v Madridu z jajčeci darovalke. Zdravljenje je potekalo v Madridu konec leta 2010 in leta 2011, prva tožeča stranka pa je zanosila poletu 2011 z uporabo zarodkov, ki so nastali v laboratoriju prve tožene stranke v Španiji iz darovanih jajčec, ki jih je od španske darovalke zagotovila prva tožena stranka, in semena druge tožeče stranke. Tretja in četrta tožeča stranka sta bili rojeni v Združenem kraljestvu 27. marca 2012 kot rezultat te oploditve z biomedicinsko pomočjo. Naknadno so obema diagnosticirali cistično fibrozo. Vzrok za zadevno mutacijo sta bili skupaj druga tožeča stranka in darovalka.
6. Prva tožena stranka vodi kliniko v Madridu, v kateri sta bili obravnavani prva in druga tožeča stranka, kar je privedlo do rojstva tretje in četrte tožeče stranke.
7. Tožeče stranke so tožile prvo toženo stranko zaradi poškodb in škode, ki so vsem štirim nastale, ker sta bili tretja in četrta tožeča stranka rojeni s cistično fibrozo. Tožeče stranke trdijo, da jim je bila prva tožena stranka vsem na podlagi španskega prava nepogodbene dolžnosti skrbnega ravnanja dolžna zagotoviti zdravstvene storitve in obravnavo s skrbnostjo in strokovno usposobljenostjo na ravni standarda, ki ga kot primerne priznava odgovorni organ podobno usposobljenih strokovnjakov, in da je bila ta dolžnost kršena. Prva in druga tožeča stranka poleg tega trdita, da je do njiju obstajala enaka pogodbena dolžnost skrbnega ravnanja, ki je bila prekršena. Toženi stranki ne priznavata odgovornosti.
8. Tožba je bila vložena [...] (ni prevedeno) 17. oktobra 2018 in nato vročena toženima strankama, ki sta zastopani ločeno. Tožeče stranke so trdile, da je sodišče za drugo toženo stranko pristojno na podlagi členov 11(1)(b) in 13(2) (prenočljene) Uredbe o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb

(št. 1215/2012) (v nadaljevanju: Uredba Bruselj Ia). Druga tožena stranka ni ugovarjala pristojnosti.

9. Prva tožena stranka je v vlogi, vloženi 4. februarja 2019, ugovarjala, da sodišča Anglije in Walesa niso pristojna za odločanje o zahtevkih proti njej.
10. Na obravnavi so tožeče stranke trdile, da je pristojnost glede prve tožene stranke podana na podlagi člena 13(3) Uredbe Bruselj Ia. Tožeče stranke so trdile tudi, da je pristojnost podana na podlagi členov 17 in 18.
11. Prva tožena stranka je oporekala temu, da zahtevki tožečih strank spadajo na področje uporabe člena 13(3); dalje je oporekala temu, da sta tretja in četrta tožeča stranka „oškodovanca“ v smislu člena 13(3); temu, da je usmerjala dejavnosti v Anglijo in Wales v smislu členov 17 in 18; in temu, da sta tretja in četrta stranka potrošnika.
12. Njeno vlogo je [...] (ni prevedeno) High Court (višje sodišče) obravnavalo 23. junija 2019. [To] sodišče je s sodbo z dne 24. septembra 2019 razsodilo, da tretje in četrte tožeče stranke ni mogoče opredeliti za potrošnika, da pa je šlo za usmerjanje dejavnosti v Anglijo in Wales, tako da se prva in druga tožeča stranka lahko sklicujeta na pristop iz členov 17 in 18. Prva tožena stranka se je pritožila na ugotovitev glede usmerjanja dejavnosti, vendar se ta predlog za sprejetje predhodne odločbe nikakor ne nanaša na vprašanja, ki izhajajo iz oddelka 4 Uredbe Bruselj Ia. Sodišče je povzelo trditve strank glede člena 13(3) in sklenilo, da je treba predložiti vprašanja Sodišču, da bo samo lahko dokončno odločilo o ugovoru prve tožene stranke glede pristojnosti angleških sodišč.

D: Upoštevne določbe nacionalnega prava

13. Court of Appeal of England and Wales (pritožbeno sodišče (Anglija in Wales), Združeno kraljestvo) je leta 2015 v zadevi Hoteles Pinero Canarias SL proti Keefe [...] (ni prevedeno) preučilo področje uporabe člena 11(3) Uredbe Bruselj I (št. 44/2001) (v nadaljevanju: Uredba Bruselj I) (zdaj člen 13(3) Uredbe Bruselj Ia) in razsodilo, da je pristojno v zvezi s hotelom s sedežem v Španiji v povezavi z zahtevkom, uveljavljanim [neposredno] proti zavarovalnici, ki je zavarovala odgovornost hotela.
14. Hotel se je zoper to sodbo pritožil na Supreme Court [of the United Kingdom] (vrhovno sodišče Združenega kraljestva), ki je avgusta 2017 Sodišču predložilo ta vprašanja (glej zadevo C-491/17 (UL 2017, C 349, str. 18)).
 - a. Ali se v okviru člena 11(3) [Uredbe Bruselj I] [zdaj člen 13(3) Uredbe Bruselj Ia] zahteva, da se zahtevek oškodovanca zoper imetnika police/zavarovanca nanaša na zadevo v zvezi z zavarovanjem v tem smislu, da je z njim postavljeno vprašanje o veljavnosti ali posledicah police?

- b. Ali se v okviru člena 11(3) zahteva, da obstaja nevarnost nezdružljivih sodnih odločb, če se pritegnitev ne dovoli?
 - c. Ali ima sodišče diskrecijsko pravico glede tega, ali bo dovolilo pritegnitev v postopek na podlagi zahtevka, ki spada v okvir člena 11(3)?
15. [...] (ni prevedeno) Predlog [je bil] umaknjen [s sklepom Supreme Court (vrhovno sodišče) z dne 16. maja 2018, zadeva C-491/17 pa je bila izbrisana iz registra Sodišča].
16. [...] (ni prevedeno)
17. Stranke se strinjajo, da se za zahtevke na podlagi določb Uredb Rim I in Rim II [uredbi št. 864/2007 in 593/2008] uporablja špansko pravo. High Court (višje sodišče) ni raziskovalo dokazov glede upoštevni določb španskega prava ali pristopa, ki je s španskim pravom določen za katero koli od vprašanj v zahtevku. V skladu s tem v predlogu niso predstavljene določbe nacionalnega prava o pogodbenih in nepogodbenih obveznostih, na katere se sklicujejo stranke.

E: Upoštevne določbe prava Evropske unije

18. Člen 13 Uredbe Bruselj Ia določa:
- „1. *Glede zavarovanja odgovornosti je možno, če to dovoljuje pravo sodišča, zavarovalnico pozvati, da se udeleži postopka, ki ga je oškodovanec začel zoper zavarovanca.*
2. *Členi 10, 11 in 12 se uporabljajo za tožbe, ki jih je oškodovanec vložil neposredno zoper zavarovalnico, če so take neposredne tožbe dopustne.*
3. *Če pravo, ki ureja te neposredne tožbe, določa, da se zavarovalca ali zavarovanca lahko toži z isto tožbo, je zanju pristojno isto sodišče.“*
19. V zadevi Kabeg, C-340/16 [sodba z dne 20. julija 2017, EU:C:2017:576], je bilo Sodišču postavljeno vprašanje, ali je delodajalec, ki oškodovancu plačuje nadomestilo zaradi bolniške odsotnosti, „šibkejša stranka“ [uvodna izjava 13 Uredbe Bruselj I] v odnosu do zavarovalnice, ki zavaruje odgovornost za škodo, povzročeno tretjim osebam, za namene sklicevanja na pravila o pristojnosti iz oddelka 3 Uredbe Bruselj I. Generalni pravobranilec M. Bobek je v sklepnih predlogih [z dne 18. maja 2017, EU:C:2017:396] preučil, ali bi bilo mogoče zadevo šteti za „zadevo v zvezi z zavarovanjem“. Sklenil je, da je treba [ta] pojem razlagati avtonomno in enotno. Njegova podlaga je „pravni naslov“ (povedano drugače, upoštevati je treba, kaj je podlaga za tožbo proti posamezni toženi stranki) [točka 36 sklepnih predlogov]. Sklenil je, da spada na področje uporabe oddelka 3, „če zadeva pravice in obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnega razmerja“ [točka 39]. Sodišče v sodbi ni neposredno preučilo, ne v kakšnem

obsegu mora biti zahtevk „zadeva v zvezi z zavarovanjem“, da bi spadal na področje uporabe oddelka 3, ne kaj je mišljeno z „zadevo v zvezi z zavarovanjem“.

20. Vendar je v sodbi Kabeg Sodišče sklenilo: (1) da je pojem „šibkejša stranka“ v zadevah v zvezi z zavarovanjem opredeljen širše kot v zadevah v zvezi s potrošniškimi pogodbami ali zadevah v zvezi z individualnimi pogodbami o zaposlitvi [točka 32 sodbe]; (2) da je delodajalce, na katere so prešli odškodninski zahtevki njihovega delavca, mogoče (ne glede na njihovo velikost in pravno obliko) šteti za osebe, ki so utrpeli škodo v smislu oddelka 3 uredbe; (3) da je zadevnega delodajalca mogoče šteti za „šibkejšo stranko“ glede na zavarovalnico; in da zato (4) „[...] delodajalec, na katerega preidejo terjatve njegovega delavca, oškodovanca v prometni nesreči, kateremu je še naprej izplačeval plačo, lahko kot ‚oškodovanec‘ toži zavarovalnico, pri kateri je zavarovano vozilo, ki je bilo udeleženo v tej prometni nesreči, pred sodišči države članice, v kateri je njegov sedež, če so take neposredne tožbe dopustne“ [točka 37].
21. Sodišče [ni bilo naprošeno,] naj preuči vprašanja, predložena v zadevi Keefe; prav tako niso bili predstavljeni sklepni predlogi generalnega pravobranilca.
22. Sodišče je preučilo, kaj je mišljeno z „oškodovancem“ za namene člena 11 Uredbe Bruselj I [člen 13 Uredbe Bruselj Ia] in ga je razlagalo tako, da zajema „ne le osebo, ki je neposredno utrpela škodo, ampak tudi tisto, ki jo je utrpela le posredno“; glej zadevo Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08 [sodba z dne 17. septembra 2009, EU:C:2009:561], točka 25. Ni preučilo, ali lahko osebe v položaju tretje in četrte tožeče stranke izpolnijo ta merila, ki lahko zajemajo preučitev tega, kaj je mišljeno s „škodo“.

F: Povzetek trditev strank

23. Tožeče stranke trdijo, da:
 - a. lahko na podlagi angleške sodne prakse, kot izhaja iz sodbe Keefe, tožeča stranka pritegne zavarovanca s sedežem ali stalnim prebivališčem v tujini k zahtevku proti zavarovalnici s sedežem v tujini;
 - b. bi teleološka razlaga iz razlogov, podanih v sodbi Keefe, podpirala pritegnitev zavarovanca k zahtevku proti zavarovalnici, če tožeča stranka od vsakega od njiju zahteva odškodnino za poškodbo in posledično nastalo škodo;
 - c. je edini pogoj, ki ga je treba izpolniti na podlagi člena 13(3), da je pritegnitev zavarovanca k direktni tožbi proti zavarovalnici dovoljena s pravom, ki ureja direktno tožbo proti zavarovalnici, v tem primeru s španskim pravom;

- d. bi se (ob neobstoju dokazov o pravilih, ki jih v tem pogledu določa pravo, ki se uporabi) za tretjo in četrto tožečo stranko moralo šteti, da imata zahtevek iz naslova nepogodbene odškodninske odgovornosti proti prvi toženi stranki, zaradi česar bi ju bilo treba za ta namen šteti za „oškodovanca“.
24. Prva tožena stranka trdi, da:
- a. se nobena od tožečih strank ne more sklicevati na pristojnost na podlagi člena 13(3). Odstopanja od splošnega pravila, da je treba osebo tožiti po kraju stalnega prebivališča ali sedeža, bi bilo treba razlagati ozko in namensko, oddelek 3 pa se uporablja zgolj za zahtevke, ki so zadeva v zvezi z zavarovanjem;
 - b. tožeče stranke z zahtevki zahtevajo odškodnino za neposredno in posredno škodo, nastalo zaradi domnevno malomarno opravljene oploditve z biomedicinsko pomočjo. Pri zahtevkih naj ne bi šlo za zadevo v zvezi z zavarovanjem in naj to ne bi postali zgolj zato, ker so podani z isto tožbo kot je direktna tožba proti zavarovalnici;
 - c. poleg tega tretje in četrte tožeče stranke ni mogoče opredeliti kot „oškodovancev“ (čemur je treba dati avtonomno razlago in ne razlage, značilne za pravo, ki se uporabi) v okoliščinah, v katerih je mogoče šteti, da sta utrpeli škodo zgolj zato, ker sta se rodili s cistično fibrozo zaradi oploditve z biomedicinsko pomočjo, brez katere sploh ne bi bili rojeni.

G: Razlog za vložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe na Sodišču

25. S predloženimi vprašanji v tem predlogu se izpostavljajo trije ločeni vidiki:
- (a) ali lahko oškodovanec, če toži zavarovalnico povzročitelja škode v državi članici svojega stalnega prebivališča ali sedeža v skladu s členom 13(2) Uredbe Bruselj Ia, k tej tožbi na podlagi člena 13(3) Uredbe Bruselj Ia pritegne domnevnega povzročitelja škode, če zahtevek proti domnevnomu povzročitelju škode ne vsebuje „zadeve v zvezi z zavarovanjem“ (v nadaljevanju: **prvi vidik**);
 - (b) kaj je mišljeno z „zadevo v zvezi z zavarovanjem“ iz oddelka 3 Uredbe Bruselj Ia (v nadaljevanju: **drugi vidik**); in
 - (c) ali je mogoče tretjo in četrto tožečo stranko iz te tožbe šteti za „oškodovanca“ za namene člena 13(2) Uredbe Bruselj Ia (v nadaljevanju: **tretji vidik**).
26. Vprašanji v okviru **prvega vidika** (vprašanji (a) in (c)) se Sodišču predložita, ker:

- (a) je Sodišče v zadevi FBTO Schadeverzekeringen, C-463/06 [sodba z dne 13. decembra 2007, EU:C:2007:792], potrdilo, da je s členom 9(1)(b) Uredbe Bruselj I (člen 11(1)(b) Uredbe Bruselj Ia) dovoljeno, da imetnik police toži svojo zavarovalnico v državi članici, v kateri ima sam stalno prebivališče ali sedež, čeprav ima zavarovalnica sedež v drugi državi (če je taka pravica vložiti direktno tožbo dovoljena v pravu, ki se uporablja za zavarovalno pogodbo);
- (b) je angleško Court of Appeal (pritožbeno sodišče) v zadevi Keefe moralo razsoditi, ali lahko oškodovanec, ki je upravičen začeti postopek in ki je začel postopek proti zavarovalnici domnevnega povzročitelja škode v državi članici, v kateri ima oškodovanec sedež ali stalno prebivališče (na podlagi člena 9(1)(b) Uredbe Bruselj I), k tej direktni tožbi proti zavarovalnici v skladu s členom 11(3) Uredbe Bruselj I [člen 11(3) Uredbe Bruselj Ia] pritegne tudi domnevnega povzročitelja škode. Court of Appeal (pritožbeno sodišče) je razsodilo, da lahko oškodovanec v postopek, ki teče na podlagi direktne tožbe proti zavarovalnici, pritegne domnevnega povzročitelja škode, čeprav ima domnevni povzročitelj škode stalno prebivališče ali sedež v drugi državi članici (če je pritegnitev povzročitelja škode k tožbi proti zavarovalnici dovoljena na podlagi prava, ki ureja škodno dejanje) in (kar je pomembno za obravnavane namene) celo, če spor z domnevnim povzročiteljem škode ne vsebuje zadeve v zvezi z zavarovanjem;
- (c) je bila podlaga za odločitev Court of Appeal (pritožbeno sodišče) v zadevi Keefe [...] (ni prevedeno), da:
- (i) se v zadevi FBTO Schadeverzekeringen ni zahtevalo, da obstaja spor o pogojih iz zavarovalne police, za to, da se proti zavarovalnici vloži direktna tožba v državi članici, v kateri ima stalno prebivališče ali sedež imetnik police (če ima zavarovalnica sedež v drugi državi) na podlagi člena 9(1)(b) Uredbe Bruselj I;
 - (ii) člen 11(2) Uredbe Bruselj I [člen 13(2) Uredbe Bruselj Ia] dovoljuje „oškodovancu“, da začne postopek proti zavarovalnici povzročitelja škode v državi članici stalnega prebivališča ali sedeža oškodovanca (če ima zavarovalnica sedež v drugi državi);
 - (iii) člen 11(3) Uredbe Bruselj I dovoljuje oškodovancu, da pritegne povzročitelja škode k direktni tožbi proti zavarovalnici domnevnega povzročitelja škode na podlagi člena 11(2) Uredbe Bruselj I) v državi članici oškodovanca, čeprav ima domnevni povzročitelj škode stalno prebivališče ali sedež v drugi državi (če je to dovoljeno s pravom, ki ureja pravico do direktne tožbe proti zavarovalnici);
 - (iv) če s členom 9(1)(b) Uredbe Bruselj I ni zahtevano, da obstaja spor glede zavarovalne police (kot je potrjeno v sodbi FBTO Schadeverzekeringen), da bi lahko imetnik police vložil direktno tožbo

proti zavarovalnici, ni razloga, da bi se zahtevalo, da obstaja spor glede zavarovalne police, preden je mogoče pritegniti domnevnega povzročitelja škode (na podlagi člena 11(3) Uredbe Bruselj I); in

- (v) je Court of Appeal (pritožbeno sodišče) štelo, da je njegova razlaga člena 11(3) Uredbe Bruselj I v skladu z nameni iz uvodne izjave 13 (varstvo šibkejšega oškodovanca) in uvodne izjave 15 (zmanjšanje možnosti za nezdružljive sodne odločbe v dveh državah članicah) Uredbe Bruselj I [uvodni izjavi 18 in 21 Uredbe Bruselj Ia];
- (d) je generalni pravobranilec M. Bobek v zadevi Kabeg, morda v nasprotju s sodbo angleškega Court of Appeal (pritožbeno sodišče) v zadevi Keefe, poudaril, da mora iti pri vseh členih iz oddelka 3 Uredbe Bruselj I za zadevo v zvezi z zavarovanjem. Generalni pravobranilec M. Bobek je v napotkih upošteval uvodno izjavo 11 Uredbe Bruselj I [uvodna izjava 15 Uredbe Bruselj Ia], da morajo biti pravila o pristojnosti čim bolj predvidljiva, za zagotovitev tega pa je pomembno, da se izjeme od splošnega pravila, da je treba toženo stranko tožiti v državi članici njenega prebivališča ali sedeža, razlagajo ozko;
- (e) nikakor ni jasno, da Sodišče v sodbi FBTO Schadeverzekeringen (kot navaja Court of Appeal (pritožbeno sodišče) v zadevi Keefe) za to, da se uporabi člen 11(2) Uredbe Bruselj I, ni zahtevalo, da obstaja spor glede zavarovalne pogodbe. Sodišče je zavrnilo trditev, da uvrstitev neposrednega zahtevka proti zavarovalnici na podlagi nemškega nepogodbenega odškodninskega prava določa vprašanje, ali je mogoče zavarovalnico tožiti v državi članici oškodovanca, pri tem pa je navedlo, da je to odvisno od tega, ali se v splošnem zahtevki proti zavarovalnici nanaša na zadeve v zvezi z zavarovanjem. Mnenje Court of Appeal (pritožbeno sodišče), da je iz odločitve Sodišča v zadevi FBTO Schadeverzekeringen mogoče razbrati, da za to, da bi lahko oškodovanec na podlagi člena 11(2) Uredbe Bruselj I tožil zavarovalnico, ni treba, da se zahtevki proti zavarovalnici nanaša na „zadevo v zvezi z zavarovanjem“, lahko temelji na različnem stališču glede tega, kaj pomeni „zadeva v zvezi z zavarovanjem“ (glej **drugi vidik** spodaj);
- (f) je Supreme Court (vrhovno sodišče) toženi stranki (domnevnemu povzročitelju škode) v zadevi Keefe dovolilo vložitev pritožbe zoper odločitev Court of Appeal (pritožbeno sodišče). Pred preučitvijo te pritožbe je Supreme Court (vrhovno sodišče) vprašanja predložilo v predhodno odločanje Sodišču. Ti vidiki vključujejo to, ali se zahteva, da se zahtevki oškodovanca proti domnevnemu povzročitelju škode nanaša na zadevo v zvezi z zavarovanjem, zato da bi bilo mogoče zahtevki proti domnevnemu povzročitelju škode na podlagi člena 11(3) Uredbe Bruselj I pritegniti k direktni tožbi proti zavarovalnici domnevnega povzročitelja škode na podlagi člena 13(2) Uredbe Bruselj I (v obeh primerih v državi članici oškodovanca). [...] (ni prevedeno) V tem primeru je bila pritožba pred

Supreme Court (vrhovno sodišče) umaknjena, preden je Sodišče preučilo vprašanja, ki mu jih je predložilo Supreme Court (vrhovno sodišče); in

(g) ni gotovo, katerega od namenov in politik, na katerih temelji „izjema v zvezi z zavarovanjem“ iz oddelka 3 Uredbe Bruselj Ia, bi bilo treba izbrati, in glede tega se želi pridobiti usmeritve Sodišča.

27. Vprašanje v okviru **drugega vidika (vprašanje (b))**:

(a) očitno je generalni pravobranilec M. Bobek v zadevi Kabeg štel, da „zadeva v zvezi z zavarovanjem“ pomeni, da se mora zadevni zahtevek nanašati na pravice in obveznosti iz zavarovalne pogodbe; ni bilo zahtevano, da obstaja kakršen koli spor glede zavarovalne police. Stališče generalnega pravobranilca M. Bobka je bilo v zadevi Kabeg izraženo v okoliščinah, v katerih je bila vložena direktna tožba proti zavarovalnici na podlagi člena 11(2) Uredbe Bruselj I. Generalni pravobranilec M. Bobek je menil, da je zahteva, da se zahtevek proti zavarovalnici nanaša na „zadevo v zvezi z zavarovanjem“, izpolnjena enostavno zato, ker se je zahtevek proti zavarovalnici nanašal na vprašanja o pravicah in obveznostih te zavarovalnice iz zavarovalne police. Manj jasno je, kako bi se lahko zahtevek proti domnevnemu povzročitelju škode (zavarovancu iz zavarovalne police), za katerega se skuša doseči pritegnitev k direktni tožbi proti zavarovalnici, nanašal na „zadevo v zvezi z zavarovanjem“;

(b) iz prvega vprašanja, ki ga je Supreme Court (vrhovno sodišče) predložilo Sodišču (glej točko 14(a)) zgoraj, je mogoče razbrati, da lahko „zadeva v zvezi z zavarovanjem“ pomeni (v nasprotju s stališčem generalnega pravobranilca M. Bobka v zadevi Kabeg), da se mora spor nanašati na vprašanja o veljavnosti ali učinku zavarovalne police;

(c) zato se prosi za pojasnila Sodišča o naravi in obsegu zahteve, da se mora zahtevek za uporabo oddelka 3 Uredbe Bruselj Ia nanašati na „zadevo v zvezi z zavarovanjem“, še posebej, če želi oškodovanec, ki vloži tožbo proti zavarovalnici na podlagi člena 13(2) Uredbe Bruselj Ia v svoji državi članici, k tej tožbi pritegniti zahtevek proti domnevnemu povzročitelju škode na podlagi člena 13(3) Uredbe Bruselj Ia, če ima domnevni povzročitelj škode stalno prebivališče ali sedež v drugi državi.

28. Vprašanje v okviru **tretjega vidika (vprašanje (d))**:

(a) tožeče stranke iz te tožbe so zatrjevale, da je prva tožena stranka pri zdravljenju neplodnosti prve in druge tožeče stranke ravnala malomarno ter da sta se zaradi tako opravljenega zdravljenja tretja in četrta tožeča stranka rodili s cistično fibrozo;

(b) tožeče stranke navajajo, da je prva tožena stranka ravnala malomarno, saj je zaradi kombinacije jajčeca darovalke in semena druge tožeče stranke prišlo do mutacije, katere posledica je, da sta se tretja in četrta tožeča stranka rodili s cistično fibrozo. Tožeče stranke trdijo, da bi morala prva tožena stranka

- natančno pregledati darovalko jajčeca, da bi zagotovila, da DNK v njenem jajčecu v kombinaciji z DNK v semenu druge tožeče stranke ne bi povzročila mutacije, katere posledica je, da sta se tretja in četrta tožeča stranka rodili s cistično fibrozo;
- (c) tretja in četrta tožeča stranka se ne bi mogli roditi, če ne bi prišlo do zatrjevanje malomarnosti (povedano drugače, tretja in četrta tožeča stranka obstajata zgolj zaradi združitve semena druge tožeče stranke z jajčecem darovalke, to pa je združitev, za katero se trdi, da je posledica malomarnosti prve tožene stranke); in
- (d) ni gotovo, ali je v teh okoliščinah mogoče tretjo in četrto tožečo stranko resnično šteti za „oškodovanca“ za namene člena 13(2) Uredbe Bruselj Ia. Če tretja in četrta tožeča stranka nista „oškodovanca“ na podlagi člena 13(2) Uredbe Bruselj Ia, potem na prvi pogled ne moreta tožiti zavarovalnice prve tožene stranke v Angliji in zato prve tožene stranke na podlagi člena 13(3) Uredbe Bruselj Ia ne moreta pritegniti v ta postopek.
29. Zato je Queen's Bench Division (Birmingham District Registry) of the High Court (višje sodišče, oddelek Queen's Bench (okrožno sodišče v Birminghamu)) predložilo Sodišču vprašanja, navedena v prilogi.

PRILOGA

Vprašanja, predložena Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje

- a. Ali se s členom 13(3) (prenovljene) Uredbe o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb št. 1215/2012 zahteva, da se podlaga za tožbo, na katero se oškodovanec sklicuje pri uveljavljanju zahtevka proti imetniku police/zavarovancu, nanaša na zadevo v zvezi z zavarovanjem?
- b. Če je odgovor na vprašanje (a) pritrdilen, ali dejstvo, da zahtevek, ki ga oškodovanec uveljavlja proti imetniku police/zavarovancu, izhaja iz istega dejanskega stanja – in se uveljavlja v isti tožbi – kot neposredni zahtevek proti zavarovalnici, zadostuje za utemeljitev sklepa, da je zahtevek oškodovanca zadeva v zvezi z zavarovanjem?
- c. Če je odgovor na vprašanje (a) nikalen, ali zadostuje, da je pritegnitev zavarovanca k direktni tožbi proti zavarovalnici dovoljena z zakonom, ki ureja direktno tožbo proti zavarovalnici?
- d. Ali izraz „oškodovanec“ iz člena 13(2) zajema osebo, ki je rojena na podlagi postopkov oploditve z biomedicinsko pomočjo, če ta oseba uveljavlja zahtevek, v katerem zatrjuje malomarnost pri ravnanju v zvezi s postopki oploditve z biomedicinsko pomočjo, uporabljenimi pri spočetju te osebe?